



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 407/2011-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Š. B., K., zastúpeného advokátom JUDr. I. Š., Advokátska kancelária, S., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16 Zm 1958/04 z 18. mája 2009 a uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Obo 70/2009 z 20. júla 2009 a sp. zn. 1 Obdo V/45/2009 z 28. apríla 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. augusta 2011 doručená sťažnosť Š. B. (ďalej len „sťažovateľ“) pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu

v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 16 Zm 1958/04 z 18. mája 2009 a uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Obo 70/2009 z 20. júla 2009 a sp. zn. 1 Obdo V/45/2009 z 28. apríla 2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že „Sťažovateľ si ako spotrebiteľ zobral úver od nebankovej spoločnosti E., s.r.o. so sídlom B. Z dôvodu nedostatku práce sťažovateľ vycestoval do zahraničia.

Medzi tým spoločnosť E. vyvolala súdne konanie a v skrátrenom zmenkovom konaní č. k. 16Zm 1958/04 bol proti sťažovateľovi vydaný zmenkový platobný rozkaz. Sťažovateľ nemal vedomosť o prebiehajúcom súdnom konaní. Krajský súd v Bratislave ustanovil sťažovateľovi opatrovníka vlastného zamestnanca, ktorý nepodal proti zmenkovému platobnému rozkazu námietky.

Sťažovateľ sa prvýkrát dozvedel, že bolo voči nemu vedené súdne konanie firmou E. až z úkonov exekútora v rámci exekúcie Ex 545/06 vedenej na základe zmenkového platobného rozkazu Krajského súdu v Bratislave z 23.7.2004 č.k. 16 Zm 1958/04-7.

Dňa 11.5.2009 sťažovateľ podal námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu spolu so žiadosťou o odpustenie zmeškania lehoty.

Dňa 18.5.2009 Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 16 Zm 1958/04-27 nepriznal sťažovateľovi odpustenie zmeškania lehoty. Proti uzneseniu sa sťažovateľ odvolal.

Dňa 20.7.2009 Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 6 Obo 70/2009 potvrdil uznesenie Krajského súdu v Bratislave. Sťažovateľ podal dovolanie.

Dňa 28.4.2011 Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.l Obdo V/45/2009 nevyhovel dovolaniu sťažovateľa. Uznesenie bolo právnenému zástupcovi sťažovateľa doručené dňa 3.6.2011.“.

Ďalej sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že je „presvedčený, že ak podľa súdu boli splnené podmienky na opatrovníka, tak ustanovenie opatrovníka v osobe takmer podriadeného zamestnanca toho istého súdu sa rovná stavu, ako keby nebol ustanovený žiadny opatrovník. Procesné lehoty preto nemohli uplynúť a opravné prostriedky sťažovateľa boli podané včas. Sťažovateľ podal námietky bezprostredne po oboznámení sa so spisom. Ak súdy odmietli prejednať jeho námietky, porušili jeho procesné práva

na obranu proti návrhu nebankovej spoločnosti, ktorá navyiac nekonala v súlade s právom Európskej únie.“

Sťažovateľ na základe uvedeného v závere sťažnosti navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu v článku 46 Ústavy SR a na spravodlivé súdne konanie v článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.4.2011 č.k. Obo IObdov/45/2009 porušené.

2. Právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu v článku 46 Ústavy SR a na spravodlivé súdne konanie v článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20.7.2009 č.k. Obo 70/2009-33 porušené.

3. Právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu v článku 46 Ústavy SR a na spravodlivé súdne konanie v článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo uznesením, Krajského súdu z 18.5.2009 č. k. 16Zm 1958/04-27 porušené.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Bratislave sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľovi trovy konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97), preto závery týkajúce sa namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa vzťahujú aj na namietané porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namieta, že uznesením krajského súdu sp. zn. 16 Zm 1958/04 z 18. mája 2009 (ktorým mu nepriznal odpustenie zmeškania lehoty na podanie námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu), uznesením najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 6 Obo 70/2009 z 20. júla 2009 (ktorým najvyšší súd potvrdil už uvedené uznesenie súdu prvého stupňa) a uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu (ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa) boli porušené jeho označené práva.

1. Ústavný súd vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu sp. zn. 16 Zm 1958/04 z 18. mája 2009 poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy.

Účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Napadnuté uznesenie krajského súdu a postup súdu, ktorý mu predchádzal, bol napadnutelný odvolaním ako riadnym opravným prostriedkom. Túto možnosť (podať odvolanie) sťažovateľ aj využil. Ochranu jeho označeným právam poskytoval v odvolacom konaní najvyšší súd, a tak ústavný súd už nemôže podrobiť svojmu prieskumu napadnuté uznesenie krajského súdu.

Ústavný súd preto sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie označených práv uznesením krajského súdu z 18. mája 2009, odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

2. Sťažovateľ namietal porušenie svojich označených práv aj uznesením najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 6 Obo 70/2009 z 20. júla 2009 a uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 1 Obdo V/45/2009 z 28. apríla 2011 (ktorým najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol), pričom jadrom jeho sťažnosti je námietka, že bol poškodený na svojich procesných právach, pretože opatrovník ustanovený súdom bol zamestnancom toho istého súdu a bol úplne pasívny. Z tohto dôvodu podľa názoru sťažovateľa procesné lehoty preto nemohli uplynúť a opravné prostriedky sťažovateľa boli podané včas, bezprostredne potom, ako sa oboznámil so spisom. Sťažovateľ vlastne tvrdí,

že najvyšší súd mu neposkytol súdnu ochranu v súlade s požiadavkami plynúcimi na kvalitu odôvodnení súdnych rozhodnutí z ustanovení čl. 46 ods. 1 ústavy i čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Riadiac sa zásadou materiálnej ochrany ústavnosti judikatúra ústavného súdu reflektujúca na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri rozsudok z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99 a jeho body 51, 53, 54) v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania pre jeho neprípustnosť zároveň garantuje zachovanie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu druhostupňového súdu (podobne III. ÚS 114/2010).

2.1 Ústavný súd preto v zmysle uvedeného pristúpil k preskúmaniu námietok sťažovateľa uplatnených vo vzťahu k označenému rozhodnutiu najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 6 Obo 70/2009 z 20. júla 2009, ktoré bolo napadnuté dovolaním sťažovateľa a dovolacím súdom posúdené ako neprípustné.

Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu teda nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ

namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ako už bolo uvedené, dôvody a námietky, ktoré viedli sťažovateľa k podaniu odvolania proti napadnutému uzneseniu krajského súdu ako odvolacieho súdu, spočívali v tvrdení, že opatrovník ustanovený súdom bol zamestnancom toho istého súdu a bol úplne pasívny. Z tohto dôvodu podľa názoru sťažovateľa procesné lehoty preto nemohli uplynúť a opravné prostriedky sťažovateľa boli podané včas, bezprostredne potom, ako sa oboznámil so spisom.

Najvyšší súd ako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol:

„Ustanoveniu opatrovníka súdom v zmysle citovaného ustanovenia musí predchádzať dôsledné šetrenie za účelom zistenia pobytu účastníka. V prejednávanej veci po tom ako sa súdu prvého stupňa v auguste 2004 nepodarilo žalovanému doručiť zmenkový platobný rozkaz na adresu, ktorú uviedol na zmenke a ktorú žalobca uviedol v návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu, vykonal šetrenie, aby zistil jeho pobyt prostredníctvom Registra obyvateľstva SR., Mestskej evidencie obyvateľstva P., Obvodného oddelenia Policajného zboru v P. a Ústrednej evidencie väzňov Bratislava. Nový pobyt žalovaného sa súdu v roku 2004 nepodarilo zistiť. Vzhľadom na dostatočne vyčerpávajúce šetrenie o pobyte žalovaného s negatívnym dôsledkom bol daný predpoklad na ustanovenie opatrovníka, a preto súdu nemožno vytknúť, keď žalovanému podľa ust. § 29 ods. 2 O.s.p. ustanovil opatrovníka uznesením 24. novembra 2004. Zmenkový platobný rozkaz bol opatrovníkovi doručený 15. apríla 2005. Následne zmenkový platobný rozkaz 19. apríla 2005 nadobudol právoplatnosť.

Podľa ustanovenia § 58 ods. 1 O.s.p. súd odpusti zmeškanie lehoty, ak ju účastník alebo jeho zástupca zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. Návrh treba podať do pätnástich dní po odpadnutí prekážky a treba s ním spojiť i zmeškaný úkon.

V zmysle citovaného ustanovenia účastník musí v návrhu na odpustenie zmeškania lehoty uviesť ospravedlniteľný dôvod a návrh musí podať spolu so zmeškaným úkonom v zákonnej lehote 15 dní po odpadnutí prekážky.

Žalovaný podal proti zmenkovému platobnému rozkazu námietky spolu s návrhom na odpustenie zmeškania lehoty na podanie námietok. Podanie bolo doručené na súd 11. mája 2009, teda viac ako štyri roky polom, ako sa zmenkový platobný rozkaz stal právoplatným. Dôvod, pre ktorý zmeškal lehotu na podanie námietok uviedol, že o súdnom konaní vôbec nevedel. V odvolaní znovu zopakoval, že o súdnom konaní nevedel a ďalej uviedol, že bol mimo republiky. Bližšie dôvody zmeškania úkonu nerozvedol ani v odvolaní. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd dôvod uvádzaný žalovaným, vzhľadom na neprimerane dlhú lehotu zmeškania úkonu (4 roky), nepovažoval za ospravedlniteľný a rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 O.s.p. potvrdil.“

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu konštatuje, že odôvodnenie namietaného uznesenia najvyššieho súdu predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok, pretože sa opiera o príslušné ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“), ktoré najvyšší súd primeraným spôsobom interpretoval a aplikoval. V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd zároveň reagoval aj na obranu sťažovateľa, preto ústavný súd považuje odôvodnenie jeho rozhodnutia za dostatočné, nevybočujúce z limitov čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vychádzajúc zo svojich záverov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v časti námietky porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 6 Obo 70/2009 z 20. júla 2009 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2.2 Ústavný súd napokon pristúpil aj k preskúmaniu námietok sťažovateľa uplatnených vo vzťahu k označenému rozhodnutiu najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 1 Obdo V/45/2009 z 28. apríla 2011. Sťažovateľ podal tento mimoriadny opravný prostriedok z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom podľa § 237 písm. f) OSP, pričom dôvody a námietky, ktoré viedli sťažovateľa k podaniu dovolania proti napadnutému

uznesení najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu, boli identické s tými, ktoré sťažovateľ uvádzal už v odvolacom konaní.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že „*prvostupňový súd pred ustanovením opatrovníka vyčerpал všetky možnosti zistenia trvalého pobytu alebo prechodného bydliska žalovaného, no šetrenie príslušných orgánov o evidencii a pobytu obyvateľstva bolo neúspešné. Uznesenie o ustanovení opatrovníka zo dňa 24. 01. 2004 bolo vydané v súlade s ustanovením § 29 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom do 15. 10. 2008 tzn., že súd v rozhodnom období mohol ustanoviť za opatrovníka aj zamestnanca súdu.*

Taktiež neboli splnené predpoklady na odpustenie zmeškania lehoty pre podanie námietok proti vydanému zmenkovému rozkazu v zmysle § 175 O.s.p. Musí sa jednať o ospravedlniteľný dôvod na strane účastníka, prípadne jeho právneho zástupcu, návrh na odpustenie zmeškania lehoty musí byť podaný do 15 dní po odpadnutí prekážky pre ktorú bol účastník alebo jeho zástupca z konania vylúčený a je potrebné pripojenie zmeškaného úkonu k návrhu na odpustenie zmeškania lehoty. Skutočnosti uvádzané v návrhu na odpustenie lehoty treba v konaní preukázať. V spornom prípade neboli splnené predpoklady pre odpustenie zmeškania lehoty podľa § 58 ods. 1 O.s.p., čo správne skonštatovali obidva súdy. Žalovaný neunesol dôkazné bremeno a neuviedol relevantné dôvody zmeškania úkonu, a preto nie je daná zákonná možnosť nápravy pre zmeškanie lehoty.

Za tejto situácie, podľa názoru dovolacieho súdu, žalovanému nebola odňatá možnosť konať pred súdom do takej miery, aby to naplnilo podmienky prípustnosti dovolania podľa § 237 písm f/ O.s.p. “.

Ústavný súd konštatuje, že dôvody, na ktorých najvyšší súd založil svoje rozhodnutie, sú konkrétne a je z nich zrejmé, že najvyšší súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberal a primeraným spôsobom vysporiadal s námietkami sťažovateľa.

Ústavný súd v tejto súvislosti ďalej konštatuje, že z odôvodnenia uznesenia krajského súdu, ako aj napadnutých uznesení najvyššieho súdu jednoznačne vyplýva, že dôvodom nevyhovenia návrhu sťažovateľa na odpustenie zmeškania lehoty bola skutočnosť, že sťažovateľ podal takýto návrh po štyroch rokoch od zmeškaného úkonu z dôvodu, že bol

„*mimo republiky*“, pričom bližšie dôvody neuviedol ani v odvolaní, preto prvostupňový ako aj odvolací súd tento dôvod nepovažoval za ospravedlniteľný v zmysle § 58 ods. 1 OSP. Navyše, ústavný súd dodáva, že sťažovateľ ani v súdnom konaní, ani v sťažnosti samotnej neuviedol, kedy odpadla tzv. prekážka (t. j. kedy sa dozvedel o tom, že proti nemu prebehlo konanie sp. zn. 16 Zm 1958/04), čo bolo podstatné pre posúdenie úkonu z hľadiska jeho včasnosti. Najvyšší súd preto za týchto okolností správne konštatoval nesplnenie predpokladov pre odpustenie zmeškania lehoty podľa § 58 ods. 1 OSP, respektíve neunesenie dôkazného bremena a neuvedenie relevantných dôvodov zmeškania úkonu sťažovateľa, čo vyústilo do záveru najvyššieho súdu o nesplnení podmienok prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f) OSP, preto dovolanie sťažovateľa odmietol ako procesne neprípustné.

Keďže najvyšší súd v rámci dovolacieho konania aplikoval relevantné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku podľa ich účelu a zmyslu rešpektujúc tak práva sťažovateľa, jeho závery uvedené v napadnutom uznesení sú celkom legitímne a právne akceptovateľné.

Ústavný súd konštatuje, že nezistil v napadnutom uznesení najvyššieho súdu známky arbitrárnosti alebo zjavnej neodôvodnenosti, ktoré by mohli signalizovať porušenie základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V tejto spojitosti možno zdôrazniť, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (III. ÚS 185/09).

Vzhľadom na to, že ústavný súd zhodnotil právne závery najvyššieho súdu ako správne, nezistil relevantnú súvislosť medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 1 Obdo V/45/2009 z 28. apríla 2011 a základným právom

sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, predloženú sťažnosť aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec dôvodov, ktoré viedli ústavný súd k odmietnutiu tejto sťažnosti, v súvislosti s podstatou dôvodov, ktorými sťažovateľ argumentuje údajnú nezákonnosť postupov konajúcich súdov, ústavný súd bez toho, aby sa tým podrobne zaoberal, už len poznamenáva, že inštitút trvalého pobytu občanov (jeho hlásenia, odhlásenia) neslúži iba štátu na evidenciu občanov, ale koncepciou právnej úpravy poskytuje aj uplatnenie legitímnych pravidiel pri komunikácii štátnych orgánov s občanmi, a to aj v záujme ochrany ich práv.

Zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o trvalom pobyte“) evidentne počíta aj s takými situáciami, v akej sa ocitol sťažovateľ pri odsťahovaní sa do zahraničia za prácou, a preto určuje predovšetkým povinnosť občana ohlásiť príslušnej ohlasovni svoj zámer vycestovať do zahraničia na dobu dlhšiu ako 90 dní (§ 9 zákona o trvalom pobyte), ďalej povinnosť občana, ktorý sa pripravuje na vycestovanie do zahraničia s cieľom trvalo žiť v zahraničí, ohlásiť skončenie trvalého pobytu ohlasovni (§ 6 ods. 1 zákona o trvalom pobyte) alebo možnosť (právo) občana žijúceho v zahraničí odhlásiť trvalý pobyt prostredníctvom príslušného zastupiteľského úradu alebo splnomocneného zástupcu (§ 6 ods. 3 zákona o trvalom pobyte). Vo všetkých uvedených prípadoch je občan zároveň povinný uviesť štát a miesto pobytu v zahraničí.

V okolnostiach prípadu ústavný súd preto konštatuje, že krajský súd postupoval v súlade s ustanovením § 29 ods. 2 OSP, ak sťažovateľovi ustanovil opatrovníka, najmä keď vyčerpал všetky možnosti zistenia trvalého pobytu alebo prechodného bydliska sťažovateľa, no šetrenie príslušných orgánov o evidencii a pobyte obyvateľstva bolo neúspešné.

Na druhej strane je evidentné, že samotný sťažovateľ mohol predísť tomu, aby mu všeobecný súd ustanovil opatrovníka, ak by si bol splnil svoju triviálnu povinnosť vyplývajúcu z cit. ustanovení zákona o trvalom pobyte.

Keďže ústavný súd odmietol predloženú sťažnosť ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa nastolenými v sťažnosti (priznanie náhrady trov konania a návrh na odklad vykonateľnosti zmenkového platobného rozkazu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2011